

ZUBERSKÉ NOVINY

PODROHÁČSKY OBČASNÍK

Ročník XII.

Číslo 1

19. 3. 2008

Úspešná prezentácia Zuberca a Oravy v Bratislave

Od 17. do 20. januára 2008 trvali v Inchebe veľtrhy cestovného ruchu ITF SlovakiaTour a gastronómie Danubius Gastro súbežne s výstavami Poľovníctvo a oddych, Exposhop, Gastropack a dvojdným festivalom Camera Slovakia. Na ITF SlovakiaTour mala svoje zastúpenie aj obec Zuberec spoločne s mestom Dolný Kubín a vyše desiatkou oravských obcí.

K originálnemu drevenému výstavnému stánku našej obce mesto Dolný Kubín vyhotovilo ešte raz takú polovicu a tak sa ORAVA predstavila ako celok na 56 m². Tento rok sa veľtrhov zúčastnilo 880 vystavovateľov z 32 krajín. Návštevnosť dosiahla viac ako 60 tisíc návštevníkov.

V prvé dva dni sa veľtrhu zúčastnili aj starostovia vystavujúcich obcí. Bolo tu dosť času i priestoru stretnúť sa s ľuďmi pracujúcimi v cestovnom ruchu.

Zuberec i všetky zúčastnené obce ponúkli návštevníkom dostatočné množstvá rôznych propagačných letáčikov a katalógov. Ponuka našej obce bola už tradičná – hotely a penzióny predstavovali svoje zariadenia na vizitkách, pohľadniciach, ale aj prostredníctvom chuťoviek, ktoré bratislavskí

návštevníci vedia vychutnať. Hotel Primula ponúkal tradičné koláče čučoriedkový a kapustový, penzión Šindlovec vynikajúce pagáčiky, penzión Pribiskô zamenité sladké koláče. V stánku atmosféru oživila dolnokubínska spevácka skupina Orava. Zázrivci ponúkali vynikajúce oravské korbáčiky a syrové výrobky od výmyslu sveta. Nechýbala ochutnávka medu, či kubínskeho chlebička natretého škvarkovou pomazánkou. Návštevníci sa pri ochutnávkach na všeličo vypytujú a hovoria o skúsenostiach z návštevy nášho regiónu. Väčšina ich skúseností s návštevou Oravy je dobrá. Zimu s mrazom a snehom však zatiaľ zabezpečiť nevieme. Tej by si Bratislavčania chceli na Orave najviac užiť. Jednoducho, aj takto vyzerá prezentácia regiónu. Našu ponu-

ku pri informačnom pulte predstavovali Cecília Matysová a Alžbeta Železníková.

O dôstojnú reprezentáciu obce sa však zaslúžili predovšetkým tí, čo všetko pripravovali, pracovníci

Obecného úradu Zuberec a hotela Primula. Určite už teraz myslia na budúcoročnú prezentáciu, aby bola ešte zaujímavejšia. SlovakiaTour 2009 sa bude konať od 22. do 25. januára 2009. (cm)

V stánku Oravy sa stretli starostovia vystavujúcich obcí s predsedom VÚC Žilina Jurajom Blanárom. Foto: Vlado Žák

Píše nám vdp. Ludwig Stegl

Milí Zuberčania, sestry a bratia!

Dovoľte, aby som vás tak nazval, lebo sme navzájom už dlho spojení. Viani 21. októbra mi Váš starosta Vladimír Šiška i poslanci obce vo Vašom mene odovzdali čestné občianstvo obce Zuberec. Rád som ho prijal a rád spomínam na slávnosť pri tejto príležitosti v sále kultúrneho domu. Listina a plaketa majú svoje čestné miesto v mojom byte v Magdeburgu. S týmito riadkami chcem srdečne poďakovať starostovi, poslancom i Vám všetkým.

Čestné občianstvo to pre mňa nie je len niečo čo je napísané na papieri. Je to naozaj skutočnosť, čo cítim z Vášho vzťahu ku mne. Vidím, že Vám leží na srdci vývoj života v obci, vo farnosti, v rodinách. Vaši predkovia si zvolili sv. Vendelína za patróna obce, farnosti i kostola. Vy idete v ich stopách.

Rád spomínam s akou úctou Vaši pútnici doviezli viani relikvie sv. Vendelína zo St. Wendel v Nemecku do Zuberca. S akou radosťou ste relikvie v prítomnosti pána biskupa Františka Tondru prijali

a uložili do obnoveného kostola. Rád spomínam ako ste s Vášim duchovným otcom, pánom farárom Kleinom v procesii relikvie sprevádzali hore – dolu dedinou, aby svätý Vendelín požehnal domy, pole, záhrady, ľudí, prírodu a ľudské práce. Veru, mnohé sa zmenilo v Zuberco od čias Vášich predkov, ale viera je tá istá. Ježiš Kristus včera, dnes i naveky. Tak spievame: *Pochválen Pán Ježiš Kristus, nech znejú pozdravy denne z našich úst. Svätý Vendelín je už celkom pri Vás. Ukazuje nám ako môžeme žiť podľa evanjelia Ježiša Krista. On je nám evanjelium „na dvoch nohách“. Oslávny z vrchov dolín, buď patrón Zuberca svätý Vendelín.*

Spojme naše prosby za obec Zuberec, za farnosť, za rodiny, za prichádzajúcich i odchádzajúcich,

za mladých i starých, za živých i za mŕtvych.

Prosieb našich, čuj Bože hlas, viera našich otcov, nech ostáva v nás.

Veľké veci, učinil Pán, Požehnanie svoje zachoval aj nám.

Ludwig Stegl, farár, 5. februára 2008
Magdeburg/Zuberec

Už nie osvetové, ale kultúrne

S príchodom roku 2008 nastali zmeny aj v kultúrnej oblasti Žilinského samosprávneho kraja. Krajskí poslanci schválili 18. decembra 2007 zmenu súčasného názvu regionálnych osvetových stredísk na nový - regionálne kultúrne stredisko. „Pojem „osvetové“ je zastaralý a nezodpovedá rozsahu a obsahu činnosti, ktorú má v 21. storočí kultúrna organizácia tohto typu vykonávať. Pojem je zle preložitelný do svetových jazykov a po konzultácii s odborníkmi s oblasti kultúry sme uprednostnili pojem „kultúrne stredisko“, odôvodnil zmenu názvu predseda ŽSK Juraj Blanár.

Oravské osvetové stredisko sa už volá Oravské kultúrne stredisko v Dolnom Kubíne.

Zdroj: www.regionzilina

Uznesenie obecného zastupiteľstva zo 14. decembra 2007

O B E C N É Z A S T U P I T E Ľ S T V O

1. Berie na vedomie

- a) Kontrolu plnenia uznesení
- b) Informácie starostu obce
- c) Správu o vyhodnotení letnej turistickú sezóny a príprava na zimnú turistickú sezónu.
- d) Návrh rozpočtu obce na roky 2009-2010

2. Schvaľuje

- a) Všeobecne záväzné nariadenie obce o nakladaní s komunálnym odpadom
- b) Všeobecne záväzné nariadenie obce o ochrane ovzdušia
- c) Všeobecne záväzné nariadenie obce o pohrebníctve
- d) Všeobecne záväzné nariadenie obce o miestnom poplatku za komunálny odpad.
- e) III. úpravu rozpočtu obce na rok 2007
- f) Rozpočet obce na rok 2008 príjmy: 33 900 tis. Sk

- výdavky: 33 900 tis. Sk
- g) Plán práce Obecného zastupiteľstva na I polrok 2008
- h) Kronikárku obce PhDr. Marianu Janoštinovú.
- i) Ponukovú cenu 100 Sk/m² pre výkup pozemkov pod Hasičskú zbrojnicu (prístavba)
- j) Poplatok za propagáciu svojho zariadenia na www.zuberec.sk a to: za ubytovacie zariadenie: 250 Sk/rok/lôžko za propagáciu služieb: 1000 Sk rok
- k) Doplatok osobného príplatku starostovi obce za II. polrok 2007 do výšky 50 %

3. Nesúhlasí

- a) So zmenou poplatku rodičovského príspevku v materskej škole.

Ing. Vladimír Šiška, starosta obce

Uznesenie obecného zastupiteľstva z 25. januára 2008

O B E C N É Z A S T U P I T E Ľ S T V O

1. Berie na vedomie

- a) Kontrolu plnenia uznesení
- b) Informácie starostu obce
- c) Správu o činnosti hlavného kontrolóra obce
- d) Informáciu o aktualizácii Plánu hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce
- e) Žiadosť Ing. Dušana Ďuriača

2. Schvaľuje

- a) Predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci opatrenia 1.1 regionálneho operačného plánu na realizáciu projektu „Rekonštrukcia základnej školy s materskou školou“, ktorý je realizovaný pre ZŠ a MŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti obce Zuberec a ktorý je v súlade s programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce.
- b) Zabezpečenie realizácie projektu po schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok.
- c) Financovanie projektu vo výške 5 % z cenových oprávnených výdavkov na projekt t.j. vo výške cca 40 mil. Sk.
- d) Plán obce Zuberec na zavedenie EURA.
- e) Predĺženie nájmu v MOD pre Ondreja Šišku, Zuberec č.117 do 31. 12. 2008.
- f) Finančný príspevok pre rodinu Marcely Kulašníkovej vo výške 10 000 Sk.

3. Súhlasí

- a) S predloženým projektom bytového apartmánového domu od Ing. arch. Dušana Dinaja, a Ing. arch. Juraja Duška, investor J.T.S GROUP s.r.o. Hurbanova 2564, Senica, s pripomienkami.

Ing. Vladimír Šiška, starosta obce

Za hrobové miesto v cintoríne sa bude platiť

V súvislosti s prijatím Zákona č. 470/2005 Z.z. o pohrebníctve a o zmene a doplnení Zákona č. 455/1999 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, musia obce ako správcovia cintorínov dodržiavať určité povinnosti pri prevádzkovaní cintorína a domov smútku.

Obecným zastupiteľstvom bolo 14. 12. 2007 schválené všeobecne záväzné nariadenie č. 6/2007 o pohrebníctve, ktorým sa vyhlasuje prevádzkový poriadok Domu smútku a pohrebiska na území obce Zuberec. Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Dolnom Kubíne nám schválil prevádzkový poriadok a požiadavky na hrobové miesto, jeho hĺbku, rozmery, tlecu dobu, režim prevádz-

ky cintorína a domu smútku. Správcom nášho cintorína, na ktorého sa v prípade potreby môžete obrátiť, je Marián Valek. On určí umiestnenie hrobu a hĺbku pochovania. Tlecia doba na cintoríne je 30 rokov. Pred jej uplynutím sa hrob nesmie otvoriť bez príslušných vyjadrení a súhlasov štátnych orgánov k exhumácii.

V blízkej budúcnosti, obec v súlade so Zákonom č. 470/2005

Možno píšem zbytočne

Pred nami je najkrajšie obdobie roka. Jar, keď všetko ožíva, pučí, púšťa sa do kvetu a kvitne. Jar, keď nás láka ísť len tak sa prejsť do poľa. Lebo naše okolie je naozaj krásne. V ktorú stranu Zuberca pozrieme, tam môžeme obdivovať silu jari ako sa všetko prebúdzá. Zeleň sa doslova tisne spod starej, roky nekosenej trávy, či rôzneho brudu, čo nám doma zavadzal a zbavili sme sa ho vyhodnením pod Milotín, do Boru, pod Vršky na medzu, ku Studenej, či navrch Kýčere alebo na Noviny. Hrôza, čo ľudia všetko vyhodia a kde to až zavezú. Napríklad, pod Milotínom sú vyhodené vrecia starého oblečenia. Tak ma to najedovalo, že som tie vrecia mala chuť vysypať a zistiť, či sa tam nenájdne niečo, aby sa dalo zistiť čie to je. Ľudia, spamätajte sa! Zuberec je obdarený toľkými krásami, že nám mnohí závidia. No okolie našich potokov a ciest plače

pod špinou. Domy a dvory parádime, ostatné nás nezaujíma. Ak už stavebný odpad vyvážame pod Háj, zavezte ho tam. Ak triedime sklo a plasty, nehádzte ich do potokov. Buďte príkladom aj pre svoje deti. Aj naše firmy by si mali viac hľadiť svojho okolia a po zime dôkladne upratať. Napríklad priestory lyžiarskych stredísk. Počas leta práve na tieto miesta prichádza na prechádzky dosť turistov a je hanba ak sú svahy plné rôzneho smetia po lyžiaroch.

Možno je týchto pár riadkov celkom zbytočných. Roky o tomto probléme vieme, dokonca vieme o ňom hovoriť aj na verejných hovoroch. No meníme sa len pomaly alebo vôbec. Zdá sa, akoby z roka na rok bolo v okolí dediny viac odpadu a haraburdia. Možno naše deti už budú iné. Len aby im z tej krásy niečo po nás ešte zostalo.

C. Matysová

Nariadenie o znečisťovaní ovzdušia

V zmysle Zákona Národnej rady SR č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia malými zdrojmi, bolo obecným zastupiteľstvom 14. decembra 2007 prijaté všeobecne záväzné nariadenie č. 5/2007 o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia malými zdrojmi. Každá prevádzka obsahujúca stacionárne zariadenie na spaľovanie palív so súhrnným menovitým príkonom do 0,3 MW,

bola povinná do 15. februára oznámiť za každý zdroj spotrebu palív a surovín, z ktorých znečisťujúce látky vznikajú a ďalšie údaje potrebné na zistenie množstva škodlivosti znečisťujúcich látok. Na základe tohto obec vyrúbi poplatok za znečisťovanie.

Všeobecným záväzným nariadením č. 5/2007 obec Zuberec oslobodila od povinnosti oznamovať údaje:

- a) fyzické osoby prevádzkujúce malé zdroje s tepelným príkonom do 50 kW.
- d) prevádzkovateľov technologických celkov a zariadení, ktorých spotreba prchavých látok a náterových hmôt nepresiahne 200 kg za rok.
- e) objekty rodinných domov, ktoré sú sčasti využívané na podnikateľskú činnosť.
- f) samostatné prístavby rodinných domov, samostatne stojace objekty na pozemku rodinných domov, poskytujúce krátkodobé prechodné ubytovanie návštevníkom obce.

Plné znenie všeobecných záväzných nariadení je uverejnené internetovej stránke obce:

www.zuberec.sk.

Ing. J. Valek

Ing. J. Valek

Rozpočet obce Zuberec na rok 2008

Bežné výdavky / Bežný rozpočet			sociálny fond		KAPITÁLOVÉ VÝDAVKY	
účet rozp.	text klasif.	rozpočet schválený	spolu	30 500	01116	Verejná správa
0111	Výdavky verejnej správy		08205	Knižnice	717	ostatné kapitálové výdavky - investičné
610	mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	2100	633	nákup kníh		1700
620	poistné a príspevok do poisťovní	700	637	odmena		1700
631	cestovné náhrady	10		spolu		33900
632	elektrika, plyn, voda, telefón, poštovné	1090	08206	Múzeá		FINANČNÉ OPERÁCIE VÝDAVKOVÉ
633	výpočtová technika, zariadenie kancelárií, hygienické potreby	195	610	mzdy		Bežné, kapitál. a finanč. operácie-obec
634	pohonné hmoty, servis, poistenie, údržba	205	620	odvody		Bežné, kapitál. a finanč. operácie - ZS
635	údržba kancelárskych strojov, budov	80	631	cestovné a stravné		VÝDAVKY CELKOM
636	propagácia, inzercia, vianočná výzdoba	60	632	elektrika, telefón, poštovné		
637	projektové práce, právne služby, stravovanie, poistenie majetku	569	633	materiál, hygienické potreby, nákup zbierkových predmetov		
637	odmeny poslancom, komisiam, zástupca starostu, dohody o vykonaní práce	221	634	pohonné hmoty, prepravné		
641	príspevok spoločný stavebný úrad	100	635	údržba budov, kancelárskej a výpočtovej techniky		
	spolu	5330		Prenájom múzejných zbierok		
0112	Finančná a rozpočtová oblasť		636	propagácia, reklama, školenia, zimná údržba, tlačové služby, tonere		
610	Hlavný kontrolór - mzdy	60	637	revízie, projektová dokumentácia, stravovanie, poistenie majetku		
620	Hlavný kontrolor - odvody	21		dohody o vykonaní práce / parkovisko, sprevádzanie v MOD		
637	auditorské služby, poplatky bankám	59	08209	Ostatné kultúrne služby		
	spolu	140	637	odmena kronikár, pamätná kniha		
0180	Transfery			spolu		
642	transfery, členské	130	0830	Vysielacie a vydavateľské služby		
	spolu	130	631	monografia - cestovné		
0320	Ochrana pred požiarmi		637	tlač novín		
631	cestovné, stravné	10		dohody o pracovnej činnosti - noviny, monografia		
633	všeobecný materiál	80	0840	Náboženské a iné spoločenské služby		
634	pohonné hmoty, servis, poistenie	75	610	odmena - pohrebne služby		
637	projektová dokumentácia hasičská zbrojnica	135	632	elektrika, voda / dom smútku		
	spolu	300	634	pohonné hmoty, poisťka / pohrebný voz		
0412	Všeobecná pracovná oblasť/verejnoprospešné služby		635	údržba Dom smútku, oplotenie cintorín		
610	mzdy	70	637	dohody o vykonaní práce		
620	odvody	25		spolu		
633	pracovné náradie	5	0860	Ostatná kultúra		
637	stravovanie, poistenie	20	631	ubytovanie PFS		
	spolu	120		stravovanie PFS		
0443	Výstavba obce		633	stravné/folklórne a country skupiny		
637	územný plán	300		materiál PFS		
637	projektová dokumentácia / TI Za Žlebami, rekonštrukcia MK, kanalizácia	500	634	materiál folklórne a country skupiny		
637	pozemkové úpravy	400		prepravné PFS		
	spolu	1200	637	prepravné / folklórne a country skupiny		
0451	Cestná doprava			kultúrne podujatia		
635	údržba miestnych komunikácií	780		reklama, tlačoviny, ozvučenie PFS		
637	dohody o vykonaní práce	20		dohody o vykonaní práce PFS		
	spolu	800		dohody o vykonaní práce folklór. skupina		
0473	Cestovný ruch		09121	Základné vzdelanie		
610	mzdy	60	635	základná škola - údržba		
620	odvody	18		materská škola - údržba		
633	propagačný materiál, cezhraničná spolupráca	85	637	projekt. dokumen.-využitie podkrovia ZŠ		
634	pohonné hmoty - ratrak	10		spolu		
637	bežecké trate, značkovanie turistických chodníkov	50	610,62	mzdy a odvody		
	propagácia, reklama	160	630	tovary a služby		
	výstavy	100		spolu		
	psie záprahy	150	610,62	mzdy a odvody		
	stravovanie, sociálny fond	17	630	tovary a služby		
	spolu	650		spolu		
0510	Nakladanie s odpadmi		610,62	mzdy a odvody		
637	zber komunálneho odpadu	600	630	tovary a služby		
637	separovaný zber	120		spolu		
637	údržba verejnej zelene	15		škols. stravovac. zariad. ŠJ pri ZŠ s MŠ - originál. kompetencie		
637	zimná údržba a posyp	265	610,62	mzdy a odvody		
	spolu	1000	630	tovary a služby		
0520	Nakladanie s odpadovými vodami			spolu		
635	kanalizačné pripojky	400	10202	Starostlivosť o starých		
	spolu	400	6330	dôchodci / jubileá, kultúrne podujatia, dopravné		
0640	Verejné osvetlenie		642	dôchodci / sociálne dávky		
632	elektrika	350	642	opatrovateľská služba / príspevok charita		
633	náhradné diely	70		spolu		
635	údržba verejného osvetlenia	60	10404	Sociálna pomoc rodinám s deťmi		
	spolu	480	642	sociálna pomoc rodinám s deťmi pri narodení		
0810	Rekreačné a športové služby			sociálna pomoc rodinám s deťmi / ZŤP		
642	príspevok TJ	650		spolu		
	spolu	650	10704	Sociálna pomoc občanom v hmotnej núdzi		
0820	Kultúrne služby		633	školské potreby pre deti v hmotnej núdzi		
610	mzdy	300	637	príspevok na stravu v hmotnej núdzi		
620	odvody	100	642	motivačný príspevok		
632	elektrika, voda	30		spolu		
633	hygienické potreby	10		Bežné výdavky obec		
635	údržba kultúrneho domu	30		Bežné výdavky rozpočtové organizácie		
637	upratovanie, pranie, stravovanie,			BEŽNÉ VÝDAVKY CELKOM		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		
				17500		
				14700		
				32200		

Ak ste dnes jedli, poďakujte roľníkovi

PROBLÉMY TREBA VIDIEŤ Z OBIDVOCH STRÁN

Aké je poľnohospodárstvo dnešných dní a ako ho vníma človek dnešnej doby. Určite veľmi rozdielne. Zrejme tento pohľad najviac ovplyvní, či sa na to pozrieme ako spotrebiteľ, alebo ako výrobca. Keďže v spoločnosti je spotrebiteľov viac ako výrobcov, pohľad spotrebiteľa je prevládajúci a bude aj určujúci pre tvorbu verejnej mienky. Tá dnes v období, keď sa hovorí o zdražovaní potravín, o veľkých dotáciách do poľnohospodárstva, nie je výrobcom potravín veľmi naklonená. Jedným z dôvodov je aj nízka informovanosť o skutočných podmienkach výrobcov.

Čím je spoločnosť vyspelejšia, tým má spotrebiteľ vyššie nároky na kvalitu a hygienu výrobkov a na podmienky v akých sa výroba uskutočňuje. Spoločnosť zvyšuje nároky na životné prostredie a na podmienky, v ktorých sa zvieratá chovajú. Toto všetko si vyžaduje investície do poľnohospodárstva. V RPD Zuberec si to vyžaduje investície za 40 miliónov korún. Keďže štát stanovuje svoje priority a podmienky formou zákonov, vyhlášok, nariadení v akých podmienkach chce výrobu potravín zabezpečovať, je aj jeho povinnosťou do tohto procesu vstúpiť. Lebo štát zadáva objednávku na podmienky v akých sa bude poľnohospodárska výroba realizovať a prostredníctvom dotačnej podpory je za ne povinný aj platiť. Štát je totiž jedným z účastníkov trhu. Ostatní účastníci trhu na výrobcu tieto požiadavky nemajú.

Oblasť dotácií je predmetom častých diskusií nielen obyvateľstva ale aj politických strán. Najčastejšou chybou pri týchto diskusiách, ako to je aj pri iných témach, je neznalosť danej problematiky. Pravicovo zmýšľajúci ľudia sú odporcovia akýchkoľvek dotácií, ale aj to je často z neznalosti. Nielen západná Európa roky poskytuje štedrú podporu svojim roľníkom ale aj USA, či Nový Zéland, o ktorých neznalí tvrdia, že tam nedostatujú. Mal som možnosť zúčastniť sa diskusie, kde sme s odborníkom z USA prepočítavali ich podpory a bol som prekvapený, keď boli porovnateľné s našimi. Cena mlieka je pritom v niektorých častiach USA vyššia ako cena ropy. Nový Zéland, o ktorom sa vždy tvrdilo, že neposkytuje žiadne dotácie do poľnohospodárstva, má tieto veci riešené cez sociálne zákony. Povedali by sme, že to majú sofistikovanejšie. Podpora štátu je obvykle chápaná ako podpora prvovýrobcu. Ja sa domnívam, že je to najmä podpora spotrebiteľa. Uvediem to na jednoduchom príklade. Priemerná cena mlieka v minulom roku bola pre prvovýrobcov 9,80 Sk za liter mlieka. Ak podnik ako je náš dostane na pôdu v rámci jednotnej platby a podpory na znevýhodnené ob-

lasti cca 9 mil. Sk, ľahko by sme oželeli túto sumu, ak by sme mohli predávať mlieko po 15 Sk, čo je normálna cena, ak si kúpite mlieko od suseda čo chová kravu. Naš podnik dodá na trh 2 milióny litrov mlieka. Znamenalo by to pre nás zvýšenie tržieb o 10 mil. Sk. Tam vidím podporu spotrebiteľa. Dotáciami štát znižuje tlak na cenu a udržuje ceny výrobkov na prijateľnej úrovni a takto si udržuje aj sociálnu politiku.

Priemerná cena mlieka v Európe bola v minulom roku 13,92 Sk za liter, pričom na konci minulého roka išla ešte vyššie. Ani táto cena nepokrýva výrobné náklady prvovýrobcov. Vyše 4500 prvovýrobcov mlieka sa zišlo 13. februára 2008 do Bruselu, aby vyjadrili nesúhlas s politikou, ktorú v tejto oblasti navrhujú politici a štátni úradníci. Európski prvovýrobcovia mlieka zdôraznili, že nemôžu neustále vyrábať mlieko za ceny, ktoré nie sú schopné pokryť ani výrobné náklady. V rezolúcii, ktorú prijali sa hovorí, že pokiaľ prvovýrobcovia nedosiahnu nákupné ceny, ktoré pokrývajú ich výrobné náklady, nebude možné zaručiť európskym spotrebiteľom výrobu mlieka a mliečnych výrobkov. S výrobou mlieka by mohli skončiť celé regióny. Náklady na 1 l mlieka sa v našich podmienkach pohybujú okolo 13 Sk. Náklady na nakrmenie jednej kravy denne predstavujú 165 Sk. Porovnateľnú cenu deklaroval odborník zaoberajúci sa výživou aj v iných podnikoch s podobnými podmienkami a produkciou mlieka na dojnicu. Ak zoberieme cenu 9,80 Sk za 1 liter mlieka, treba od kravy dostať každý deň 16 litrov len na to, aby sme ju nakrmili tak, aby nemala zdravotné problémy, nevyzerala biedne a „podala takýto výkon“. Výrazne sa na nákladoch podieľajú najmä nakupované krmivá ako je pšenica, kukurica, sója. Ak sme v minulom roku nakupovali obilie do krmných zmesí za cca 4000 Sk, dnes je to už 8000 Sk. Ceny sóje sa zvýšili na 140 %, ceny hnojív vzrástli oproti minulému roku na 150 %. Zvýšenie cien nemajú pritom na svedomí prvovýrobcovia. Politici EÚ a najmä USA, v snahe

znižiť závislosť na rope, si dali za cieľ dosiahnuť 20 % potreby energie z biologickej produkcie. Značná časť produkcie kukurice v USA išla na výrobu etanolu. USA pritom tvorili 30 % celosvetového exportu kukurice. Aj na Slovensku sa v Leopoldove postavila nová fabrika na výrobu etanolu. Akonáhle sa prejavuje nedostatok na trhu, rastú ceny. Zásoby potravín vo svete od roku 2003 výrazne klesajú a dnes sú na najnižšej úrovni. Zvýšila sa spotreba potravín najmä v Číne a v Indii naďalej stúpa. V krajinách EÚ už dovolili vyrábať potraviny aj na 10 % pôdy, ktorú boli povinní doteraz roky nechávať úhorom. Z pohľadu dostupnosti potravín považujem preto diskusie, ktoré stavajú školstvo proti poľnohospodárstvu za nevhodné. Stávať proti sebe dve najzákladnejšie potreby dnešného človeka je akoby tvrdením, že bez jednej sa predsa môžeme zaobiť. Nuž keby sme mali nedostatok obidvoch, neviem či by nám najprv chýbala škola alebo chlieb.

Ďalšími vektormi, ktoré zvyšujú ceny potravín, sú dane z pôdy a tie dvíhajú zástupcovia samospráv. V mnohých krajinách EÚ dane z pôdy nemajú. Nezanedbateľnou položkou, ktorá dvíha cenu potravín, je aj nájom pôdy. Tlaky na jeho zvyšovanie sú čoraz väčšie. Téma nájomného je v poslednom čase aj v našej obci. RPD pri podpisovaní zmlúv o nájme pôdy navrhol cenu, ktorá je v zákone uvádzaná ako cena, pod ktorú by užívateľ nemal ísť. To je 1-1,5 % z ceny pôdy podľa zaradenia či ide o trvalé trávne porasty alebo ornú pôdu. Cena pôdy sa v našom katastri pohybuje od 5000 Sk do 25 000 Sk. Oproti cene nájmu v oblastiach, kde cena pôdy je 80 až 100 000 Sk sa zdá nájom nízky. Ale ani tam nejde o vyššie %. Vyšší nájom vychádza preto, že cena pôdy je tam vyššia. Nebránime sa diskusiám na túto tému, ale treba k nej pristupovať so znalosťou podnikateľského prostredia, aby sme vedeli objektívnejšie posúdiť naše požiadavky. Dotácie, ktoré sú neraz zdrojom úvah o potrebe zvýšenia nájomného, sú síce späť s výmerou pôdy, ale slúžia na zabezpečenie výroby a obrobe pôdy.

Štát a dnes EÚ práve preto poskytujú podporu, lebo vedia, že bez nej nie je možné obhospodarováť pôdu v týchto oblastiach, lebo dosiahnutá produkcia nepokryje náklady. Dotácie nie sú na ha pôdy, ale na hospodárenie na nej. Uvažuje sa že v budúcnosti budú

dotácie na farmu, nie na obhospodarovanú plochu. Tak ako o nájme pôdy voči družstvu, sa v poslednom období viedli diskusie okolo nájmu pôdy, ktorá je v zimnom období využívaná ako lyžiarske zjazdovky. Tieto pozemky sú premetom nájomných zmlúv, ktoré uzavrelo s vlastními družstvo, dovoľte aj mne pár poznámok do diskusie.

Doterajšie zmluvy o nájme pôdy s družstvom obsahovali aj bod, v ktorom sa hovorí, že družstvo môže dať pozemky do podnájmu, ak to nebráni poľnohospodárskejmu využitiu. Zákon to umožňoval. Na tomto základe bola uzavretá zmluva o podnájme s prevádzkovateľmi lyžiarskych vlekov na Miliotíne a v Janovkách. Z tohto pohľadu by mohli prevádzkovatelia vlekov pokojne spať. Podpísanie takejto zmluvy v danom období bolo v súlade so zákonom a bola to aj podpora podnikateľského zámeru obidvoch stredísk. Myslím si, že v danom období by bez týchto zmlúv bolo došlo k zabrzdeniu rozvoja obidvoch stredísk. Obidve strediská by bez nájomnej zmluvy neboli realizovali niektoré svoje aktivity. Bez realizácie podnikateľských aktivít by strediská neboli také zaujímavé pre návštevníkov ako sú a tým pádom by ani pôda, ktorej viacerí čitatelia sú vlastními, nemala tú cenu, ktorú má. V danom období uzavrieť nájomnú zmluvu s každým vlastníkom by sa zrejme ani nepodarilo resp. by sa veľmi oddialilo. Z uvedeného dôvodu považujem uzavretie takejto zmluvy za potrebné.

Veci sú však vo vývoji, vlastnícke vzťahy sa vyjasňujú a vlastníci výraznejšie prejavujú vôľu získať väčší profit zo svojich pozemkov. Osobne vidím dve riešenia. Prvé by mohlo spočívať v pokračovaní zmluvy o podnájme medzi družstvom a prevádzkovateľmi vlekov s tým, že by vlastníci poverili zástupcov družstva dojednať cenu, na ktorej sa vlastníci dohodnú. Táto cena by im bola zahrnutá do nájmu za pôdu v už uzatvorenej zmluve o nájme. Druhé riešenie spočíva v osobitnej zmluve o podnájme medzi vlastníkom a prevádzkovateľmi lyžiarskych vlekov. V tomto prípade je však je potrebné mať na pamäti, že ako vlastník mám už uzavretú platnú zmluvu o prenájme na poľnohospodárske využitie aj s družstvom, pretože ako vlastník som povinný poľnohospodársku pôdu obrábať a udržiavať ju v dobrom stave. V obidvoch prípadoch treba pamä-

(Pokračovanie na str. 7)

Postrehy z testovania deviatakov

Testovanie žiakov 9. triedy z matematiky a zo slovenského jazyka a literatúry sa v tomto roku konalo 6. februára 2008, t.j. o 5-6 týždňov skôr v porovnaní s predchádzajúcim školským rokom. Z toho vyplýva, že bolo podstatne menej času na prípravu žiakov, ktorí navyše patria medzi prospechovo slabšie ročníky. Pre ilustráciu: z 37 žiakov 9. ročníka bolo až 18 na koncoročnom ôsmackom a polročnom deviatackom vysvedčení hodnotených známku dostatočnú.

Prvýkrát sa overoval nový spôsob monitorovania žiakov zo slovenského jazyka a matematiky. Okrem vedomostí sa preverovala aj ich schopnosť aplikovať osvojené vedomosti na úlohách z praktického života, ako aj čitateľská zručnosť a z nej vyplývajúca schopnosť orientovať sa v prečítanom texte a správne reagovať na úlohy typu: vyplýva -nevyplyva z textu tvrdenie... a pod.

Na rozdiel od predchádzajúcich rokov, keď deviataci dva písali testy – jeden z matematiky a jeden zo slovenského jazyka a mali k dispozícii viac času na ich vypracovanie (60min./SJ a 90min./M), v tomto roku museli deviataci vypracovať náročné testy najprv z matematiky (I. časť-20 úloh/45 min. a II. časť -15 úloh/30min.) potom zo SJ (I. časť-20 úloh/45 min. a II. časť -15 úloh/30min.)

V časovom i psychickom strese mnohí nestihali vypracovať všetky úlohy a v tejto pre nich záťažovej situácii, sa dopúšťali i mnohých

formálnych chýb, keď si namiesto slova „správne“ tvrdenie – prečítali „nesprávne“ a označili inú možnosť. Najviac na podobnú „taktickú“ chybu doplatil žiak, ktorý si na lístoček napísal „nanečisto“ správne odpovede a pri odpisovaní do formulára sa mu omylom poradie posunulo a získal tak len 4 body (!).

Ako skúsené dlhoročné učiteľky SJ a M máme výhrady i k výberu niektorých úloh, ktoré boli doslova zavádzajúce, tzv. chytáky. Tiež k úlohám, ktoré boli náročnejšie na čas a nesúviseli bezprostredne s vedomosťami žiakov, keď mali okrem iného uviesť, ktoré myšlienky vyplývajú z daného textu, vysvetliť frazeologizmy a pod. Čo nás hnevá, je absencia úloh z literatúry. V príprave žiakov na testy sme jej venovali tiež mnoho pozornosti a času.

Čo sa týka II. časti testu, okrem hore uvedených nedostatkov, ktoré možno posudzovať ako porušenie pedagogicko-psychologických zásad (4 testy v jeden deň),

treba podrobiť kritike i autorov testu. Nebrali do úvahy fakt, že naše učebné osnovy sú predimenzované a nie je tu absolútne žiadny priestor na podrobnú analýzu textov, ktoré sa v rámci vyučovania literatúry i slovenského jazyka preberajú so žiakmi. Nehovoriac o dobiehaní učiva v prípade, keď nejaká hodina z objektívnych dôvodov odpadne. Je nám ľúto žiakov, ktorí podobné stresové situácie nezvládajú, hoci za optimálnych okolností podávajú lepšie výkony a ich vedomosti sú na dobrej úrovni. Ved' porovnávací test Komparo pred 3 mesiacmi napísali veľmi dobre.

Tento jednorazový neúspech môže žiakov znevýhodniť pri prijímaní na zvolenú školu, čo je nespravodlivé. Samozrejme, nie všetci deviataci rovnako zodpovedne pristupovali k príprave na testy, čo sa prejavilo v ich nezáujme o doučovanie. Teraz ide len o to, aby sa deviataci nedali znechutiť výsledkami testov, ktoré možno nedopadli podľa ich predstáv a vynaloženého úsilia. Aby urobili všetko pre to, aby počas zostávajúcich mesiacov školského roka získali čo najviac vedomostí. Tie im pomôžu k úspešnému štartu na stredných školách

Členky predmetovej komisie slovenského jazyka a matematiky

Anketa so žiakmi

Čo ti dala príprava na monitor?

- ✎ To, čo som flákala v nižších ročníkoch, som sa teraz doučila, aj keď všetko sa nedá naučiť za pár mesiacov. Ale som o dosť múdrejšia ako som bola.
- ✎ Teraz mám radšej testy zo slovenského jazyka, ktoré som vtedy priam neznášala... Ale lepší vzťah mám k matematike. Myslím, že lepšie píšem písomky.
- ✎ Veľa vedomostí. Naučil som sa aj veľa vecí.
- ✎ Na doučovaniach a testoch som zistila, v čom mám medzery. Mnohé som si zopakovala a teraz riešim testy a minuloročné monitory iba s menšími chybami, sú to skôr chyby z nepozornosti a nesústredenia.
- ✎ Dobešla alebo skôr som si zopakovala to, čo som nevedela alebo zabudla. Naučila som sa veľa nových vecí. No myslím si, že som už až preučená, pretože posledný týždeň pred monitorom som si každý deň robila nejaké testy. Už mi z toho šibe.
- ✎ Viac logického myslenia a schopnosť dobre sa pripraviť.
- ✎ Veľa, na mnohé veci z nižších ročníkov som zabudla a na doučovaní som ich zopakovala. Držte palce, aby to vyšlo!
- ✎ Viac vedomostí, menej času na moje záľuby (po monitore to dobehnem). Dokážem sedieť pri testoch aj hodinu.
- ✎ Naučil som sa omnoho viac ako po iné školské roky.
- ✎ Začala som sa viac učiť a riešiť viac testov.
- ✎ Že chápem čo som nechápal.
- ✎ Že sa musím učiť ak chcem niečo v živote dokázať. A dalo mi aj čosi do hlavy.
- ✎ Zopakovala som si učivo a zistila som, čo sa mám ešte doučiť, v čom mám nedostatky.

Akú skúsenosť ti priniesol monitor?

- ✎ Zistila som, že v živote sú aj situácie, kedy od jedného testu závisí celá moja budúcnosť, a že v takých situáciách na to netreba myslieť. Ostal pokojným a napanikáril! - to je polovica úspechu. Druhá polovica sú vedomosti.
- ✎ Veľmi zlú, zbytočné zhoršenie priemeru, škoda nervov.
- ✎ Bola to moja prvá veľká skúška a viem, že keď budem robiť ďalšie, tak sa nesmiem tak stresovať. Keby nie stres, mohlo to dopadnúť lepšie.
- ✎ Myslím, že celkom dobrú. Zistila som, ako som na tom s vedomosťami. Čakala som že to bude lepšie. Keď sa začala matika, stres opadol. Bola to sranda.
- ✎ Veľmi zlú, strašnú, obralo ma to o čas, je to zbytočný test, ktorý sa ti nemusí vydať.
- ✎ Očakávala som, že budem mať riadny stres, ale keď sme začali písať, všetko zo mňa opadlo, no myslela som, že úlohy budú ľahšie.
- ✎ Ja som predpokladala, že monitor bude zameraný skôr na základné vedomosti, jednoducho ten základ, ktorý je hlavný. Myslím si, že pre žiakov bolo všetko dosť náročné. Pretože, keď sa učiteľia medzi sebou dohadovali a hádali, ktorá možnosť je správna, čo potom my žiaci. Aj učiteľia hovorili, že testy boli veľmi ťažké. A ešte si myslím, že preto nedopadli dobre, že sme písali v jeden deň až 4 testy. Jednoducho pre nás bol monitor veľmi ťažký a neprimeraný. Niektoré úlohy boli úplne nezmyselné. V tomto roku to bolo opäť niečo nové a my sme si to museli zlíznúť.

Mgr. Silvia Smutná

Ešte niekoľko pripomienok k testovaniu

Tohtoročné testovanie deviatakov sa nieslo v duchu niekoľkých podstatných zmien. Testy z matematiky a slovenského jazyka boli rozdelené na dve časti. Prvú, zameranú na vedomosti a druhú na zistenie matematickej, resp. čitateľskej gramotnosti (schopnosť použiť získané vedomosti v praktických úlohách zo života). Vo vedomostnej časti z matematiky boli žiaci testovaní z učiva základnej školy (najmä 7. a 8. ročníka). Na ich zvládnutie mali potrebné vedomosti. Problém vidím ale v nedostatku času na ich vyriešenie, ktorý mohli pocítiť aj žiaci dosahujúci priemerné až podpriemerné výsledky. V teste sa vyskytla aj úloha, ktorá nemala jednoznačný výsledok (ako správne odpovede budú uznané 3). Žiak sa mohol odchýliť od správneho výsledku plus – mínus jeden milimeter, aby ju mal správne. Úlohe mohol aj rozumieť, logicky správne trojuholník narysovať, ale ak mal čínske pravítko, kde sú „2 mm hore dolu“, mal jednoducho smolu.

Nie som odborníčka na výrobu testov, ale videla som už množstvo odborne a kvalitne pripravených testov od istej nemenovanej firmy, ktoré sme spolu s deviatakmi používali pri príprave. No takto zadanú úlohu by sme tam určite márne hľadali. Nebola to však jediná úloha s diskutabilným zadáním, ktorú obsahoval tento, pre niektorých deviatakov (záujemcov o štúdium na gymnázium) tak dôležitý test. Od výsledkov totiž vo veľkej miere závisí ich prijatie na strednú školu. To už je ozaj na zamyslenie.

O druhej časti testu žiaci dopredu vedeli, že sa nebude hodnotiť. Z toho vyplýval aj ich prístup k riešeniu, čo je ale pochopiteľné. Úlohy boli zamerané na čítanie zadania s porozumením. Žiaci robili chyby z nepozornosti, čo sa im ale nedá až tak celkom vyčítať pri takom stresovom vypätí. Napríklad namiesto výzvy Nesprávnu odpoveď prečiarknite! niektorí žiaci porozumeli Správnu odpoveď prečiarknite! atď. No myslím, že viacerí robili, čo mohli,

ale táto časť testu im robila oveľa väčšie problémy ako vedomostná. Darmo je, ale matematickú gramotnosť je potrebné tiež cvičiť, nielen testovať. Radi by sme ju cvičili, ja a celkom iste aj žiaci, ak sa im vysvetlí, že je to v živote potrebné. To by sa ale museli v našom školstve udiť určité zásadné zmeny v školských dokumentoch ako sú Vzdelávacie štandardy a Učebné osnovy, aby sa na to vytvoril časový priestor. A samozrejme učebnice a zbierky úloh by museli obsahovať úlohy zamerané na podporu matematickej gramotnosti. Zatiaľ však obsah vzdelávania podporuje len vedomostný rozvoj žiakov. Ostáva nám však len pevne dúfať, že sa raz nájdu kompetentní ľudia, skutoční odborníci v danej oblasti, ktorí budú mať odvahu urobiť zmeny, ktoré umožnia učiteľom vo výchovno-vzdelávacom procese rozvíjať v žiakoch schopnosť použiť získané vedomosti čo najlepšie aj v praktickom živote.

Výborné výsledky v olympiádach

Zemepisná

V Tvrdošíne sa 12. februára 2008 konalo okresné kolo zemepisnej olympiády. Žiak Viktor Šroba z 5. A sa umiestnil na 1. mieste. Na olympiádu ho pripravovala učiteľka Mgr. Miriam Balážiková.

Matematická

Žiak Marián Varečka z 5. B triedy získal v obrovskej konkurencii výborné prvé miesto v okresnom kole matematickej olympiády, ktorá sa konala 23. januára 2008 v Tvrdošíne. Na súťaž ho pripravovala učiteľka Mgr. Silvia Smutná.

V nemeckom jazyku

V Tvrdošíne - Medvedzí bolo 9. januára 2008 okresné kolo žiackej olympiády v nemeckom jazyku. Z našej školy na olympiádu postúpili 2 žiačky a ocitli sa aj na stupni víťazov. V kategórii 1 A (5. - 7. roč.) získala 3. miesto Alexandra Matiščíková. V kategórii 1 B (8. - 9. roč.) sa Katarína Kaššáková umiestnila na 2. mieste. Žiačkam gratulujeme, poďakovanie za prípravu patrí aj ich učiteľovi Ing. Štefanovi Škerdovi.

Šaliarsky Matko

Žiačka Martinka Jendrašáková získala vo svojej kategórii 3. miesto v okresnom kole recitačnej súťaže Šaliarsky Matko v recitácii ľudových povestí. Súťaž sa konala v Tvrdošíne 16. januára 2008.

Deň tvorivosti v škôlke

Veľké množstvo odpadového materiálu, ktorý sa zdanlivo nedá na nič iné použiť, poslužil 14. februára deťom materskej školy v Zuberi na zhotovenie rôznych výrobkov. Predškoláci spolu so svojimi rodičmi, ktorí prišli v tento deň do materskej školy, tvorili z plastových fľaš, krabíc a a krabíčiek, zo zvyškov textilu, kože a papierových stuh, papierových šuľkov, drevených hranolčekov, koliesok a iného materiálu. Bolo zaujímavé pozorovať maminky, ockov, ba aj starú mamu a tetu, ako za asistencie svojich detí pretvárajú a kombinujú odpadový materiál, ktorý by inak skončil v koši, na zaujímavé diela.

Vďaka šikovným rukám a zaujímavým nápadom zdobia vstupné priestory do predškolskej triedy bábiky, zvieratká a rôzne dopravné prostriedky, ktoré sú výnimočné tým, že si ich deti vyrobili samé.

Na dni tvorivosti sa zúčastnilo 12 rodičov alebo iných rodinných príslušníkov, ktorí tvorili nielen so svojimi deťmi, ale aj s inými, ktorých rodičia sa tohto dňa nezúčastnili. Svojou účasťou prítomní rodičia potvrdili záujem o našu prácu, za čo im ďakujeme.

Zlatica Tunáková

Eko deň v škole

V našej škole sa 15. februára 2007 uskutočnil už 4. ročník veľmi populárnej akcie – EKO DEŇ. Jeho cieľom bolo podporiť u detí environmentálne myslenie v rámci ekologickej výchovy. Žiaci tak mohli využiť svoje vedomosti z prírodovedných predmetov, naplno uplatniť svoj tvorivý potenciál, zručnosti z výtvarnej výchovy a preukázať estetické cítěnie.

Žiaci jednotlivých tried pracovali v niekoľkých skupinách. Ich úlohou bolo vytvoriť plagát s ekologickou tematikou, výrobok zobrazujúci život hospodárskych zvierat na farme alebo v ZOO a žiaci nižších ročníkov vyrábali z odpadového materiálu ľubovoľné zvieratko.

Žiaci druhého stupňa si svoje vedomosti preverili v EKO – teste, ktorý pozostával z praktických aktivít a vedomostných testov: zemepisno-ekologického a archaického lexiky regionálneho charakteru. Všetci sa svojich úloh zhostili veľmi zodpovedne a vytvorili skutočne zaujímavé výrobky a plagáty. Od vedenia školy sa im za snahu dostalo sladkej odmeny.

Detský karneval

Že fašiangy sa rýchlo krátia a potom budú zasa až o rok, vedia už aj škôlkari, lebo vždy v práve čase fašiangov majú svoj karneval. Ten tohtoročný bol 4. februára popoludní v sále kultúrneho domu. Deti premenečné na rozprávkové a iné všelijaké bytosti prišli na karneval v sprievode rodičov ba i celých rodín. Tancovali, spievali a hrali sa pod vedením členky výboru ZRS Daniely Žuffovej. Všetky masky boli odmenené sladkosťami, ktoré pre deti poskytol obecný úrad. V mene detí i celého kolektívu MŠ ďakujeme.

(hh)

Si mladý? To stačí!

Áno, stačí, že si mladý a môžeš veľa vykonať pre našu zuberskú farnosť. Ideálny vek je od 14 do 40 rokov, ale ak sa aj v inom veku cítiš kreatívny, pripoj sa k nám! Hľadáme pomocníkov pri vedení Erko – stretnutí, ale aj ďalších aktivitách v našej farnosti. Zatiaľ do nášho tímu patria títo odvážlivci: Ján Mikulovský, Peter

Motyčák, Slavomíra Pilarčíková, Mária Fileková, Monika Fileková, Ivetta Majerčíková, Daniela Prčová, Mária Gondová a Veronika Jurinová.

Ak sa chceš k nám pridať, prihlás sa u kohokoľvek z uvedených animátorov. Veľmi potrebujeme tvoju pomoc, ochotu a zápal pre dobrú vec.

Erko- stretnutia

Od januára 2008 sa rozbehli v našej farnosti Erko - stretnutia pod vedením domácich animátorov. Obraciame sa s prosbou na rodičov a starých rodičov, aby povzbudili svoje deti a vnúčatá k účasti na týchto stretnutiach vo farskej budove. Zatiaľ sme termíny stretnutí rozdelili takto:

prváci a druháci majú stretnutia každú nedeľu o 14. hod.
tretiaci v utorok o 15. hod.
štvrtáci v nedeľu o 15.30 hod.
piatáci v sobotu o 14. hod.
šiestaci v piatok o 16. hod.
siedmáci – chlapci v piatok o 16. hod.

a siedmačky-dievčatá v sobotu o 19. h
Skupiny sa postupne budú vyvíjať a členiť, ale to sa vaše dieťa bližšie dozvie, keď príde na stretnutie. Tešíme sa na každého. Náplňou stretnutí je hravou formou nájsť cestu k iným ľuďom, ale i k svojmu Bohu.

Stretnutia mladých

Máš záujem stretať sa so svojimi rovesníkmi nielen pri alkohole, ale aj pri dobrom slove? Tak potom práve tebe ponúkame možnosť prísť medzi nás. Stretnutia

mladých v Zuberi bývajú každý piatok po skončení večernej svätej omše vo farskej budove v Erko – miestnosti. Príď medzi nás. Veď vstup je zdarma!

Sestra Mária

Prečo mám rád slovenčinu ?

Slovenčina moja milá,
veľmi si ma potešila.
Krehké rýmy, slová nežné,
žiadna reč tak krásne neznie.
Mäkčeň, vďaka, ďateľ, ľúbiť,
mal by sa ju každý učiť.

Zuzana Borsiková 3. A

Slovenčina, moja reč,
si silná ako meč.
Meč silný ako oceľ,
rovnako každého zocel.
Daj múdrosti, sil,
by sa ňu každý naučil.

Šimon Kulašník 3. A

Slovenčina je moja reč
chýba mi vždy, keď som preč.
Slovenčinu rada mám
aj jej pekne zaspievam.

Monika Zjavková 3. A

Slovenčina, rodná reč naša,
myšlienka na ňu ma vždy po-
vznáša.

Pekne znie a pekne zvučí,
ako roj včiel, keď v úli bzučí.

Krásne slová v sebe nosíš,
potichu nás za to prosíš.
Všetky hlásky pekne vrav!
Buď vždy hrdý! Na to dbaj!

Slovenčina, naša reč,
kto ju vie, je umelec.
Ťažká nám je ona veru,
jazyk trápi namôjveru.

Hlásky ťažké v sebe máš,
ktoré k sebe prikladáš.
Tvrde, mäkké, obojaké,
sú z nich slová všelijaké.

Veronika Ťapáková 3. A

Cudzie jazyky pútavejšie

Tradíciou sa stalo, že návštevníci Zuberca z iných krajín sa zaujímajú aj o život žiakov na našej škole. Sme radi, keď si po prehliadke priestorov školy posedia a diskutujú na rôzne témy na hodinách anglického a nemeckého jazyka. V tomto školskom roku sa v novembri stretli žiaci s mladým Holanďanom cestujúcim po svete. Svoju púť začal 1. septembra a kým dorazil do Zuberca, prešiel celú Škandináviu, pobaltské republiky, Poľsko, Česko, a to rôznym spôsobom: pešo, stopom, autobusom, letecky aj loďou. Schudol 15 kg, vlasy mu narástli do úctyhodnej dĺžky 1m a aj jeho obzor sa rozšíril. Svoje poznatky odovzdal našim žiakom slovom i obrazom. Jeho angličtina bola jednoduchá, zrozumiteľná a aj šiestaci dokázali pretlmočiť jeho slová do slovenského jazyka.

Žiaci vyšších ročníkov nielen počúvali, ale aj kládli otázky. V ok-

tóbrí spracovávali ku Dňu Európy informácie o krajinách EÚ, a tak vedeli živo diskutovať. Najviac ich zaujala príroda Nórska.

V týchto dňoch na hodiny anglického jazyka prišli rodiny s deťmi z Veľkej Británie. Veľmi sa im u nás páčilo. Utvorili si skupinky a vyvedali od žiakov ich záľuby, sny do budúcnosti, či by chceli navštíviť Veľkú Britániu a ktoré miesta. Konštatovali, že všetci žiaci rozumejú, ale niektorí sa hanbili alebo mali ťažkosti plynulo odpovedať. Nie všetci sú však výreční a majú problémy vyjadrovať sa aj v rodnom jazyku.

Spokojnosť bola vyjadrená na oboch stranách. Naši žiaci sa dožadujú ďalších stretnutí a ich cestovná kancelária chce s nami naďalej spolupracovať. Angličania obdivovali našich žiakov knižkou a komiksovými časopismi v anglickom jazyku.

Mgr. Katarína Kušnieriková

Ak ste dnes jedli, poďakujte roľníkovi

PROBLÉMY TREBA VIDIEŤ Z OBIDVOCH STRÁN

(Dokončenie zo str. 4)

tať aj na ďalšiu vec. Tou je pôvod zvýšenia hodnoty tohto pozemku. Bez investícií, ktoré v danej lokalite boli uskutočnené, by vaše pozemky nemali takú hodnotu ako ju vnímate dnes. Aj preto treba vo svojich požiadavkách zohľadniť investície a prácu firiem. Som presvedčený, že ako spoluobčania (prevádzkovatelia a vlastníci), vieme vyriešiť tieto veci bez toho aby sme využívali internet na anonymné ohováranie a nadávanie. Podobne je to aj v spätosti s cenou nájmu pri využívaní pozemkov na poľnohospodárstvo. Treba objektívne posúdiť nielen príjmovú, ale aj nákladovú stránku.

Nakoniec by som sa chcel zmieniť o probléme, ktorý sme v poslednom čase otvorili. Ide o výkup pozemkov pod budovami na hospodárskom dvore. Oslovili sme viacerých vlastníkov pozemkov pod budovami družstva v záujme ich odkúpenia. Ponúkaná cena bola podobná ako sa kupovali pozemky v lokalite Pribiskô. Väčšina vlastníkov prejavila požiadavku na podstatne vyššiu cenu - 500 až 600 Sk/m². Družstvá, ktoré už vykupovali pozemky, kupovali za cenu medzi 20 a 70 Sk, v krajnom prípade za 100 Sk. Ekonomicky je možné uskutočniť výkup pozemkov za cenu 600 Sk len vo veľmi dlhodobom horizonte. Pre

podnikateľské aktivity družstva je to momentálne brzdou, pri príprave projektov v rámci Plánu rozvoja vidieka a na trhu ho opäť stavia do nevýhody. Je to ďalší činiteľ zvyšujúci tlak na vyššie ceny produktov.

V poslednom období sa rezort poľnohospodárstva stretá s nedostatkom pracovných síl. Nedostatok je spájaný najmä s neatraktívnym pracovným prostredím. Sú ním ale aj platové podmienky, ktoré sú na úrovni 70 % priemeru plátov v národnom hospodárstve. Tlak na mzdy sa teda bude tiež stavať jedným zo zdrojov zvyšovania nákladov a neskôr aj cien potravín. Podnikanie v poľnohospodárstve je ako každé iné, pred-

sa však má svoje osobitosti a pochopí ich len ten, kto si to vyskúšal. Svojho času som na túto tému hovoril s bývalým premiérom. Pri znalosti zložitosti problematiky a vyjadril ju slovami jedného zo svojich ministrov financií, o ktorom hovoril, že sa s ním dalo debatovať na akúkoľvek ekonomickú tému, ale na tému poľnohospodárstva skromne poznamenal „táto problematika je taká zložitá, že tomuto nerozumiem“ a vyhol sa jednoduchým riešeniam, ktoré obyčajne prinášu úpadok. Nakoniec jeden fakt, ktorý si málokto z nás uvedomí. Ak ste dnes jedli, poďakujte roľníkovi.

Ing. Marián Železník
predseda RPD Zuberec

Po stopách svojich predchodcov

Medzi členmi Horskej služby Západné Tatry – sever so sídlom na Zverovke a členmi poľského záchranného spolku TOPR v Zakopanem už dlho roky vládnu dobré susedské, ale najmä priateľské vzťahy. Keďže Západné Tatry sú našim spoločným horstvom pomáhajú si nielen pri pátraciach, či záchranných akciách v teréne, ale sa aj vzájomne navštevujú a stretávajú sa pri rôznych spoločenských, metodických, športových a iných podujatiach. Jedno z takýchto podujatí bolo organizované v sobotu 16. 2. 2008 po názvom Po stopách našich predchodcov.

Na sklonku II. svetovej vojny – 11. a 12. februára 1945 sa v Roháčoch, zásluhou záchrancov z TOPR zo Zakopaného, odohrala známa horská frontová dráma so šťastným koncom.

Poľská horská záchranná služba vznikla už v roku 1909 po názvom GOPR - Gorskíe ochotničné pogotowie ratunkowe. Takže už v roku 1945 mali za sebou 35-ročné skúsenosti zo záchrany v horách. Na GOPR prišlo nariadenie zachrániť ranených partizánov zo zrubu pod Salatínom. Vtedajší náčelník Zbigniew Korosadowicz nemal inú možnosť len vybrať 14 najzdatnejších a najskúsenejších záchrancov a poslať ich už z oslobodeného Zakopaného cez Chochoľovskú dolinu, Lúčnu, Látanú do partizánskej nemocnice pod Salatínom.

Bola to veľmi náročná úloha, lebo v Roháčoch sa pohybovalo nemecké vojsko. Záchranní mali šťastie. Prešli medzi nemeckými hliadkami a ranených previezli do bezpečia. Záchranná akcia sa začala 11. februára v skorých raných hodinách a skončila na druhý deň o 16. hodine v Chochoľovskej doline. Trvala 35 hodín. Ďalších 7 hodín trval prevoz ranených do Zakopaného. Záchranná akcia bola dramatická, vyčerpávajúca no predovšetkým veľmi nebezpečná. Takto ju charakterizoval vtedajší

náčelník GOPR Zbigniew Korosadowicz.

V sobotu 16. februára 2008 sa 25-členná skupina poľských záchrancov z TOPR vybrala po stopách svojich kolegov spred 63 rokov. Počasie v tú sobotu bolo určite jedno z najneprijemnejších v tejto zime. Mráz –20 stupňov, sneženie a fujavica. Skupine išlo naproti 15 členov Horskej služby Západné tatry. Čas stretnutia na Lúčnej si naplánovali na pravé popoludnie. Po zvítaní sa pri križi a hraničnom kameni a krátkom oddychu z náročného výstupu v hlbokom snehu začali zostupovať do Látanej doliny a na Zverovku. V krojoch a na starých drevených lyžiach, i viac ako 50-ročných, výstup i zostup vôbec neboli ľahké.

Na Zverovke už čakali seniori z TOPR, Horskej služby, zástupcovia Zväzu protifašistických bojovníkov z Bratislavy a Ružomberka, pracovníci STV z Banskej Bystrice a Slovenského rozhlasu. Popoludní o 15. hodine už na Zverovke všetkých srdečne vítal starosta obce Ing. Vladimír Šiška. Ocenil význam podujatia pripomínajúceho si túto známu vojnovú udalosť. Prítomným sa prihovril aj zástupcovia ZPB a náčelníkom oboch záchranných horských služieb odovzdali pamätne listy za udržiavanie spomienky na udalosti spred 63 rokov.

Po malom občerstvení sa všetci účastníci stretli na spoločnej večeri v Kolibe JOSU. V družnej atmosfére večera opäť spriadali plány na budúce stretnutie v Chochoľovskej doline. Prechod

a stretnutie oboch záchranných horských služieb bude zaradený do podujatí usporiadaných pri príležitosti 100. výročia založenia GOPR v roku 2009.

Stano Jandura

Sneh a mráz sprevádzali pamätne podujatie horských záchrancov. Foto: Vladimír Žuffa

Pod'ite s nami do Chorvátska

Po dobrých skúsenostiach so zájazdmi žiakov a rodičov k moru, sa základná škola rozhodla koncom školského roka opäť usporiadať pobytový zájazd. Tentoraz sme vybrali **Chorvátsko - Dalmáciu, mesto Biograd na moru. Termín je od 13. do 22. júna 2008 (9 dní).**

Cena za dospelého aj dieťa je rovnaká: 5 699 Sk.

V cene je zahrnuté: 7 x ubytovanie v stane, 7 x celodenné

stravovanie, doprava klimatizovaným autokarom, služby delegáta.

Povinné príplatky: komplexné cestovné poistenie Union 40 Sk/deň, kúpeľný poplatok – dieťa do 11 rokov – zdarma, od 12 do 18 rokov - 175 Sk/týždeň, od 18 rokov – 350 Sk/týždeň.

Žiaci, rodičia, súrodenci, priatelia sa môžu prihlásiť v riaditeľni ZŠ (potrebná je záloha 1000 Sk). Pobyt si môžete splácať postupne.

Dôchodcovia si na novoročnom stretnutí obnovili výbor klubu

Už pravidelne, keď prekrčíme prah nového roku, sociálna komisia pri zastupiteľstve obce spoločne s vedením obce, organizuje novoročné stretnutie dôchodcov a ZŤP. Ani tento rok nebol výnimkou. Stretnutie sa konalo 23. januára 2008 dopoludnia v kultúrnom dome. Tu už čakali prestreté stoly, organizátori, ale predovšetkým deti z materskej a základnej školy, ktoré sa chceli ukázať so svojim programom starým i mladým rodičom.

Ešte pred kultúrnym programom sa ku prítomným prihovril starosta obce, pre ktorého, ako povedal, je tento deň výnimočný aj preto, že sa môže stretnúť s tými, ktorí za svojho plodného života vykonali veľa dobrého pre našu rodinu a pre obec. Poprial zú-

častnenými veľa zdravia, Božieho požehnania, šťastia a pokoja do ďalších dní roka i života.

Pri programe deti z materskej školy sa tvárach účastníkov zaleskla slza v oku, keď videli na javisku našich najmenších „umelcov“. Predstavili sa deti zo súbo-

rov Zuberček, Roháčik, Karolínka a Izabella. Program bol popretkávaný vianočnými koledami a piesňami a vo všetkých zanechal hlboký zážitok.

Po programe prebehla výročná členská schôdza klubu dôchodcov, súčasťou ktorej boli aj doplnujúce voľby výboru. Vo výročnej správe predsedu klubu Alojz Žuffa informoval o činnosti a aktivitách v roku 2007, ale aj za 4-ročné obdobie svojho predsedovania. Činnosť klubu bola naozaj bohatá a všetci sa podľa svojich možností mohli zúčastniť rôznych zájazdov u nás i v zahraničí. Predseda poďakoval členom výboru klubu za činnosť.

Osobitne poďakoval obecnému úradu za finančnú a materiálnu pomoc, ale aj za starostlivosť, ktorej sa dôchodcom zo strany obce

dostáva. Vyjadril tiež vďaka Podielníckemu družstvu Zuberec, spoločnosti Tatrwest, Urbáru a autobusovému dopravcovi E. Šiškovi za sponzorské príspevky na činnosť klubu.

Predseda Klubu dôchodcov Alojz Žuffa potom informoval o odstúpení niektorých členov výboru, ktorí sa vzdali funkcie z rôznych dôvodov. Za prácu poďakoval týmto odchádzajúcim členom výboru: Irene Filekovej, Marte Bistarovej, František Harmatovej, Márii Škvarkovej a Ondrejovi Šiškovi, st. Na ich miesta boli zvolení: Marta Miklášová, Anna Pardeková, Antónia Šuriňáková a Stanislav Jandura.

Po podaní obedy starosta obce Ing. Vladimír Šiška informoval o činnosti obce v roku 2007 a plánoch na tento i ďalšie roky.

Stano Jandura

Na výstave v Prahe všetci v krojoch

V dňoch od 14. – 17. februára 2008 prebiehal na pražskom výstavisku Incheba v Holešoviiciach stredoeurópsky veľtrh cestovného ruchu Holiday World Praha. V stánku našej obce mohli návštevníci na veľkoplošných fotografiách vidieť Zuberec, Roháče a okolie. O informácie a program sa postarali Richard a Marketa Janoštinovci so synmi Viktorom a Lukášom, Alžbeta Železníková a Veronika Gejdošová. Ľudové tradície a folklór našej oblasti prezentoval aj ľudový odev, v ktorom boli všetci reprezentanti oblečení.

Počas celého veľtrhu kolektív stánku poskytoval informácie o atraktivitách našej lokality. Snažili sme sa upútať návštevníkov folklórnym programom zloženým

z hudobných a tanečných ukážok z Oravy. Z ohlasov pražských návštevníkov patria Roháče a Zuberec medzi najkrajšie lokality, ktoré navštívili v rámci Slovenska. Najčastejšie otázky záujemcov o rekreáciu na Slovensku sa týkali ubytovacích kapacít, vlakovej a autobusovej dostupnosti do našej lokality, termálnych kúpalísk a atraktivít v okolí. Z propagačných materiálov, o ktoré mali návštevníci záujem, boli žiadané hlavne mapy Zuberca a okolia.

Veríme, že prezentácia Zuberca a okolia na veľtrhu Holiday World v Prahe bude mať pozitívny význam pre zviditeľnenie našej obce potenciálnym návštevníkom.

R. Janoštin, A. Železníková

Novoročné stretnutia dôchodcov so starostom obce majú mimoriadne vysokú účasť. Nebolo tomu inak ani v tomto roku. Foto: Pavol Šroba

Dôchodcovské fašiangy

Fašiangy boli v minulosti časom priadok páračiek, vohľadov, svaďieb a zábav. Časy sa zmenili. Lan už nepostupujeme husi sa tiež nechovajú, vohľady sú prežitkom a zábavy sa zmenili za plesy a diskotéky. Družné posedenia pri teplej peci nahradili televízory a počítače.

Plesy a diskotéky, to už veru nie sú podujatia pre dôchodcov, hoci aj nám starším sa žiada raz začas ísť sa zabaviť. Určite aj preto pred dvoma rokmi vznikla vo výbore klubu dôchodcov myšlienka stretnúť sa vo fašiangovom čase pri dobre zábave. A tak sa zrodilo prvé fašiangové posedenie dôchodcov spojené so zábavou.

Vlajší ročník, vzhľadom k tomu, že bol prvý, bol podľa hodnotenia organizátorov, ale aj zúčastnených, úspešný. Veď sa ho zúčastnilo viac ako 60 ľudí v dôchodkovom veku. Pri organizovaní tohtoročného batôžkového posedenia dôchodcov, ktoré sa konalo 26. januára, sme predpokladali, že účasť bude oveľa vyššia. No opak bol pravdou. Účasť bola o niečo slabšia ako vlni.

Dôchodkyne, ktoré boli na podujatí vlni, prichádzali aj teraz do sály s košálkami plnými dobrôt. Nezabudli na klobásku, fašíрку, víno, či hriatô, aby nám vlni nebolo zima. Posedenie otvoril a pripitok predniesol starosta obce Ing. Vladimír Šiška spoločne s predsedom klubu dôchodcov Alojzom Žuffom. Po slávnostnom pripitku a ďalšom osmeľovacom z vlastných zdrojov, zima už nebola a tanečný parket sa začal za plniť prvými odváživcami.

Potešiteľné bolo, že prišlo viacero vdov, ktoré svoju prítomnosť obohatili posedenie spevom, tancom či spomienkami. I keď náš disžokej Ferko Littva vyberal tie najvhodnejšie sklady pre našu vekovú kategóriu, po troch – štyroch pesničkách prichádzala únava. To zas bol priestor pre nášho speváka a muzikanta Eda Bistara, ktorý nám hral na želanie.

Družná zábava trvala do skorých ranných hodín. Nad ránom, aj keď unavení, sme si želali stretnúť sa o rok zas. A možno už vo väčšom počte.

Stanislav Jandura

Rodina Richarda Janoštinya svojim folklórnym programom lákala k stánku Zuberca množstvo návštevníkov veľtrhu. Foto: Peter Hurták

Vyberáme z pripravovanej monografie obce Zuberec

Ako sme už v Zuberských novinách písali, pripravuje sa vydanie monografie o našej obci. Historickú časť do knihy spracováva PhDr. Soňa Maľugová, riaditeľka Štátneho archívu Bytča, pobočka Dolný Kubín. Je to veľmi zaujímavé čítanie. Mnohé staré Zuberské rody sa tu dozvedia, kedy sa ich predkovia v Zuberci usadili, ale tiež množstvo zaujímavého zo života Zuberčanov v minulosti. Ako ukážku uverejňujeme dve kratšie kapitoly.

Súpis rodín v roku 1772

Zemania Jeremiáš Medvecký z Medvedzieho a Pavol Bajčí z Oravskej Poruby, zamestnanci Oravskej stolice, prišli do Zuberca v októbri roku 1772 a spísali všetky rodiny v Zuberci. Zuberec mal 119 domov. Medzi šoltýsov patrili: Juraj Šroba, Ján Šroba, Martin Tomaga, Tomáš Tomašík, Ondrej Tomašík, Tomáš Kovalčík, Martin Šuriniak, Tomáš Železník, Ján Železník, Juraj Benek, Ondrej Bútor, Martin Teták (Teťo), Ondrej Martinčák, Pavol Šimičák, Juraj Šimičák, Ján Šimičák, Tomáš Šimičák, Matej Kerečák, Tomáš Koval, Martin Švelaň, Štefan Švelaň, Matej Švelaň, Ondrej Tomašík ml., Matej Adam (Adamčík), Martin Tetik, Juraj Tomašík, Martin Tomašík, Adam Tomašík, Ján Tomašík, Štefan Tomašík, Martin Bahleda a Matej Gavroň. Užívali šoltýske rale, nazývané Šrobová a Tomašická a platili pozemkovú daň 28 zlatých a 30 denárov.

Medzi sedliakov patrili: Ondrej Martinčák, Ondrej Martinčák ml., Michal Martinčák, Ondrej Pardek, Juraj Maťoško, Matúš Kerečák, Ondrej Kerečák, Ján Joštiak, Ján Kubašný (Kubašník), Matej Žmijak, Ján Šurina, Ján Žmijak, Martin Šurina, Ondrej Kokavec, Matej Kokavec, Martin Juričko, Tomáš Tomaga, Ján Tomaga, Ján Priemaza, Matej Bebej, Ján Šurina, Štefan Valek, Juraj Taraj, Martin Kokavec, Martin Joštiak (Juššo), Martin Joštiak (Juššo) ml., Štefan Farárik, Juraj Hajdučák, Matej Kriš, Ján Kriš, Martin Pauko, Juraj Capuliak, Martin Juško, Ján Capuliak, Ján Tomaga, Martin Debnár, Juraj Maťoško, Ján Hajdučák, Štefan Bažík, Ondrej Motyčák, Martin Kubica, Juraj Kubica, Matej Gajdoš (Gejdoš), Ján Gajdoš (Gejdoš), Ján Križ, Matej Tomo, Tomáš Tomo, Juraj Jančo, Štefan Jančo, syn Šimona, Matej Dilo, Juraj Taraj, Ján Koval, Matej Bebej (Babaj), Martin Majerčín, Matej Urban, Martin Kondela, Martin Borsík, Martin Borsík ml., Ján Juriga, Juraj Juriga, Matej Krcho, Pavel Prč, Ján Bahleda, Ján Vojtko, Martin Mračniak, Adam Dorovčák, Matej Valek, Ján Majerčák, Juraj Koval, Tomáš Koval, Juraj Churík, Ján Klinovský, Matej Urbaňák, Tomáš Chromček, Adam Marušík, Matej Jančo, Juraj Hlač, Matej Hlač, Ondrej Škrliak (Škrliak), Ján Škrliak, Martin Ondraš, Ondrej Ondraš, Adam Marušík, Martin Marušík, Matej Marušík a Ondrej Tetik. Sedliaci platili pozemkovú daň 128 zlatých 90 denárov a pre Oravské panstvo robotovali 317 dní so záprahom a 698 dní bez záprahu. Užívali rale Debnárovskú, Stankovú, Opidovskú, Lenársku a Pustinskú.²²

Tereziánsky urbár v roku 1773

Panovníčka Mária Terézia zaviedla v celom Uhorsku nový poddanský urbár v roku 1773, ktorý sa nazýval tereziánsky. Stoliční úradníci vyhotovili v každej dedine súpisy obyvateľov, domov, pozemkovej držby, chovu domácich zvierat, mlynov, píl, váľch atď. Richtári odpovedali na deväť otázok, ktoré sa týkali „obyčajového práva“ (zvykového) spravovania dedín. Tereziánsky urbár zrušil systém dedičných richtárov a od roku 1773 sa každoročne konali voľby obecných richtárov.

V roku 1773 bolo v Zuberci 119 domov postavených popri ceste pri Števkovskom potoku. Ich vlastními boli: Ondrej Tomašík Tetik, Matej Marušák ml., Ján Žmiak, Matej Koška Kerečák, Matej Jančo, Martin Marušák, vdova po Michalovi Marušákov, Andrej Škrliak, Juraj Hlač Dubala, Juraj Marušák, Ján Železník, Tomáš Železník, Matej Gavroň, vdova po Martinovi Tomašíkovi, Andrej Tomašík Jankon, Ján Šroba, Juraj Benek, vdova po Matejovi Benekovi, Juraj Tomašík, Ján Butora, Andrej Butora, Vavrinec Poliak, Martin Šimičák, Martin Adamčík, Andrej Adamčík, Tomáš Tomašík, Ján Tomašík, Matej Tomašík, Martin Bahleda, vdova po Andrejovi Kokavcovi, Matej Kokavec, vdova po Martinovi Šurinovi, Matej Tomaga, vdova po Jánovi Šurinovi, Martin Žmiak, Ján Hančíčák, Ján Joštiak, Matej Kerečák, Matej Pardek, Andrej Pardek, Andrej Jureček, Andrej Martinčák, vdova po Matejovi Kulašíkovi, vdova po Matejovi Pardekovi, Matej Debnár, vdova po Martinovi Capuliakovi, Pavol Capuliak, Juraj Capuliak, Martin Jazerčák (Jezerčák ?), Juraj Farárik, Štefan Farárik, Štefan Valek, Ján Priemaza, Juraj Jančo, Tomáš Jančo, Matej Tomo, Ján Gajdoš, Štefan Kubica, Juraj Kubica, Pavel Gajdoš, Ján Križ, Matej Motyčák, Štefan Bažík, vdova po Jánovi Čulíkovi, Martin Urbaniak, Ján Klinovský, Martin Majerčák, Ján Majerčák, Juraj Koval, Martin Mačňák, vdova po Jánovi Bahledovi, Ján Vojtek, Matej Kriš, Ján Balfák, Ján Juriga, Matej Borsík, Martin Kondela, Ján Koval, Juraj Taraj, vdova po Pavlovi Joštiakovi, Tomáš Šimičák, Tomáš Kovalčík, Matej Dubala, Juraj Šuriniak, Juraj Šroba, Pavol Šimičák, Ján Šimičák, Juraj Šimičák, Martin Kokavec, Martin Tomaga, Matej Šuriniak, Martin Borsík, Andrej Kokavec, Juriga, Adam Doršák, Matej Valek, Juraj Čulík, Martin Urbaniak, Martin Jantačka, Tomáš Čulík, Tomáš Chromek, Andrej Motyčák, vdova po Andrejovi Bažíkovi, Matej Gejdoš, Tomáš Bohal (Bohaly), An-

drej Jančo, vdova po Matejovi Žmijakovi, Matej Žmijak, vdova po Matejovi Križovi, Matej Brna, Michal Poliak, Andrej Kerečák, Šimon Tomaga, Ján Tomaga ml., Ján Tomaga st., Martin Teták, Andrej Tomašík, Martin Tomašík, Adam Tomašík, Štefan Švelaň, Tomáš Poliak a Ján Pizoň (Pisoň).

Dňa 13. októbra 1773 stoliční úradníci Anton Abaffi a Štefan Zmeškal vydali Zuberu nový súpis poddanských povinností. Prišiel nové delenie rali, ktoré sa ďalej delili na osminy. Z pôvodných sedem rali vytvoril štyridsať tri. Šoltýsi užívali 12 rali, od ktorých platili daň 20 zlatých ročne. Počas vojny museli šoltýsi vypraviť do armády jedného vojaka. Ak sa šoltýsi usadili na sedliackej rali, stratili svoje slobody a mali také povinnosti ako sedliaci. Sedliaci užívali tridsaťjeden rali a platili daň 100 zlatých ročne. Polovicu daní platili vo sviatok Svätého Juraja a polovicu vo sviatok Svätého Michala.²³

Sedliaci jednej rale boli povinní robotovať pre zemepána desať dní v roku so záprahom alebo 12 dní bez záprahu. „Komorníci“ nazývaní tiež „hofieri“ (mali dom, ale nemali pôdu) robotovali dva dni a „podludníci“ (nemali ani dom, ani pôdu) robotovali jeden deň pre zemepána, pričom „sa chodza do roboty a z roboty počítala a štvrtina roboty sa nechávala na zimné mesiace“. Nosenie listov, pribíjanie plti a strázenie plti bolo Zuberčanom vyrátané na 63 dní ročne. Ak spúšťali panské plte od brehov v Nižnej alebo v Podbieli do Dlhej dostávali plat od zemepána 40 denárov, do Oravského Podzámku 60 denárov a do Kralovian 1 zlatý 10 denárov. Zuberčania platili na úradné výdavky Oravskej stolice 2 zlaté 49 denárov, na hajdúchov 3 zlaté 11 denárov, na odnášanie dane 50 denárov, panskému daňovému vyberačovi za revíziu obecného rozpočtu 1 zlatý 50 denárov, za drevo siahové 3 zlaté 60 denárov, za urbárske kláty 4 zlaté 75 denárov, od každej ovce a každého včelieho úľa 10 denárov, Služnovskému úradu v Tvrdošine a rímskokatolíckej farnosti v Habovke 7 zlatých, panským hájnikom vo svojom chotári 3 zlaté, na vyzbrojenie zámockých hajdúchov 44 denárov ročne, na vyhotovenie a spustenie 12 plti 1 zlatý. Počas príchodu riaditeľa Oravského komposorátu do Zuberca alebo niektorých úradníkov stolice a Oravského panstva, aj počas polovačiek pánov a rybolovu im mali slúžiť dva dni. Od každého páleníčného kotlíka (majiteľ mal právo páliť pálenku) platili 2 zlaté. Na opravu panskej krčmy prispievali ročne 4 zlaté 45 denárov. Zuberec mohol v čase od sviatku Svätého Michala do Vianoc otvoriť obecnú krčmu a predávať pálenku, víno a pivo. Tento regálny úžitok prenajímali podnikavým Židom, ktorí platili do obecnej pokladnice nájom päť zlatých.

Soňa Maľugová

Najkrajšie vyzdobené domy na Vianoce

Súťaž o najkrajšiu vianočnú výzdobu rodinného domu a objektu firmy, ktorú už tradične organizuje obecný úrad, hodnotila komisia pod vedením Mgr. Marty Šimičákovvej. Z pekne vyzdobených domov určila takéto poradie: **1. Ján Šiška, č. d. 264**

2. Daniel Harmata

3. Jozef Valek

Ďalšie ocenené domy bez určenia poradia: Eduard Kluchfák, František Bažík, Štefan Bebej, Dušan Koyš, Peter Motyčák, Tomáš Filek a Vladimír Magerčák.

Medzi firmami organizáciami mali najkrajšiu výzdobu:

1. ZŠ s MŠ

2. Oravská izba

3. Večierka

Všetci ocenení si od obecného úradu prevzali finančnú odmenu. Blahoželáme. (r)

Vypísané z matriky

Narodili sa

- 11.12.2007 *Miriama Šuriňáková*
- 1.1.2008 *Mária Pardeková*
- 4.1.2008 *Erik Škvarka*
- 25.2.2008 *Viktória Šróbová*
- 27.2.2008 *Zuzana Šišková*
- 10.3.2008 *Zuzana Janoštinová*

Manželstvo uzavreli

- 12.1.2008 *Alexander Benčík a Katarína Chovančáková*

Odprevali sme na poslednej ceste

- 11.12.2007 *Martin Pilarčík* (1931)
- 1.1.2008 *Dušan Kulašík* (1973)
- 12.2.2008 *Helena Daňová* (1928)
- 16.2.2008 *Cyril Matiščík* (1931)
- 11.3.2008 *Juraj Majerčák* (1948)
- 12.3.2008 *Mária Šróbová* (1924)

Blahoželáme jubilantom

- 70 rokov**
- 24.1.2008 *Július Zúbek*
- 75 rokov**
- 16.3.2008 *Mária Urbanová*
- 80 rokov**
- 4.3.2008 *Ján Hudec*
- 85 rokov**
- 9.3.2008 *Mária Šuriňáková*
- 50 rokov manželstva**
- 18.1.2008 *Július a Božena Magerčákovci*
- 2.2.2008 *Ondrej a Otilia Urbanovci*
- 2.2.2008 *Cyril a Anna Matiščíkovci*

Cena Janoviek 2008

ROHÁČE, spol. s r.o. Zuberec, Obecný úrad Zuberec a TJ ROHÁČE Zuberec usporiadali v nedeľu 9 marca 19. ročník pretekov v obrovskom slalome pre občanov Zuberca Cena Janoviek 2008. Pretekov sa zúčastnilo 91 pretekárov, ktorí súťažili v siedmych kategóriách. Ako pravidelne, aj tohtoročné preteky spestrili lyžiari a lyžiarky, ktorí trasu obrovského slalomu absolvovali v dobových zuberských krojoch a na výstroji, ktorá pamätá začiatky lyžovania v našej obci.

Výsledky:

Deti do 7 rokov: 1. Sabinka Šenkárová - 1:02,38, 2. Andrej Urban - 1:06,02, 3. Jakub Valek - 1:06,40 (Mimo súťaž: Anetka Borsíková - 54,50)

Žiacky do 11 rokov: 1. Natália Pilárová - 52,60, 2. Daniela Borsíková - 1:00,70, 3. Soňa Pilárová - 1:00,81

Žiaci do 11 rokov: 1. Denis Šroba - 57,59, 2. Adam Filek - 1:06,65, 3. Maroš Gonšénica - 1:07,07 (Mimo súťaž: Ladislav Šroba - 44,82)

Žiačky do 15 rokov: 1. Lucia Hudecová - 45,82

Žiaci do 15 rokov: 1. Juraj Urban - 45,89, 2. Stanislav Motyčák - 46,50, 3. Dávid Bažík 49,64

Ženy do 30 rokov: 1. Monika Moty-

čáková - 46,95, 2. Beáta Jurinová - 48,72, 3. Zuzana Valeková - 50,14

Muži do 30 rokov: 1. Štefan Jančo - 42,97, 2. Pavol Šroba - 44,15, 3. Marek Šiška - 44,82

Ženy do 50 rokov: 1. Mária Šišková - 47,33, 2. Daniela Kenderová - 50,20, 3. Anna Jurinová - 50,42

Muži do 50 rokov: 1. Pavol Palčo - 43,46, 2. Ladislav Bistar - 44,91, 3. Viliam Šiška - 45,37

Ženy nad 50 rokov: 1. Marta Janoštinová - 1:10,67

Muži nad 50 rokov: 1. Jozef Žuffa -

50,92, 2. Alexander Hanic - 52,65, 3. Anton Šiška - 55,51

Snowboardy: 1. Pavol Littva - 57,81, 2. Lukáš Kulina - 59,49, 3. Andrej Bažík - 1:00,18

Ďalšie ocenenia

Pretekár s najlepším časom: Štefan Jančo - 42,97

Najmladší pretekár: Viktória Jančová 3,5 roka

Najstarší pretekár: Ladislav Šiška 59 rokov

Text: Eduard Borsík, foto: Pavol Šroba

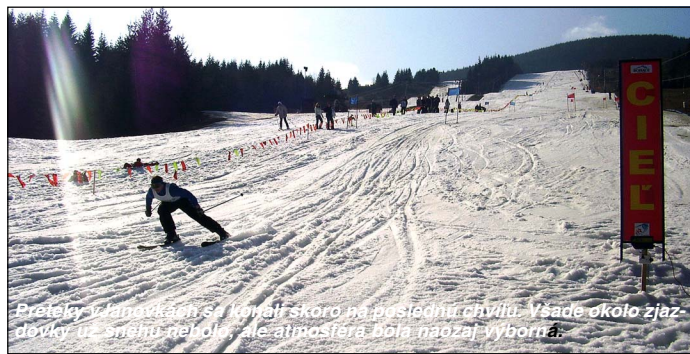
Najmladšia pretekárka Viktória Jančová a najstarší pretekár Ladislav Šiška na stupni víťazov.

Víťazky v kategórii žien do 50 rokov: 1. Mária Šišková, 2. Daniela Kenderová, 3. Anna Jurinová

V kategórii deti do 7 rokov pretekali dievčatá a chlapci spolu. Víťazstvo patrilo Sabine Šenkárovej, ale ocenenie v podobe drobných darčiek si odniesli všetky deti.

Preteky v Janovciach sa konali skoro na posledný chvilu. Všade okolo zjazdovky už snehu nebolo, ale atmosféra bola naozaj výborná.

Víťazi v kategórii mužov nad 60 rokov: 1. Jaroslav Kozák - Moravské Beskydy, 2. Peter Volnár - Nižná, 3. Alojz Žuffa - Zuberec. Foto: Katarína Pleváková

Skialpinisti na Páleniciach v daždi

Lyžovanie má v Zuberci už dlhoročnú tradíciu. Zuberčania v jednotlivých disciplínach dosiahli mnohé pozoruhodné výsledky. Máme niekoľko titulov majstrov Slovenska v zjazde na lyžiach. V minulosti sa aj bežci dokázali zaradiť medzi najlepších v republike. Za týmito disciplínami, ktorým sa venovalo a venuje pretekársky alebo rekreačne veľa Zuberčanov, nasleduje skialpinizmus. Aj v tomto športe dosiahli Zuberčania, najmä zásluhou rodiny Jána Jurinu, výborné výsledky. Skialpinizmus si zásluhou tejto rodiny pomaličky razí cestu v našej obci. Rodina Jurinových stála aj pri zrode skialpinistických pretekov O cenu Pálenice.

V sobotu 1. marca 2008 sa konal už ich III. ročník. Vo veľmi ne-

priaznivých poveternostných podmienkach sa pretekov zúčastnilo vyše 40 pretekárov. Hoci trať bola veľmi premočená a pretekárov správdzla dážď, všetci trať absolvovali. Po pretekoch organizátori pripravili posedenie s premietaním filmov o flóre a faune v Tatrách a z tohtoročného stretnutia členov TOPR a HS na Lúčnej.

Víťazi jednotlivých kategórií:

Ženy do 18 rokov: Daniela Jurinová

Ženy od 18 do 35 rokov: Beáta Jurinová

Ženy nad 35 rokov: Anna Jurinová

Muži do 18 rokov: Marek Gejdoš

Muži od 18 do 45 rokov: Peter Paľa

Muži od 45 do 60 rokov: Ján Jurina

Muži nad 60 rokov: Jaroslav Kozák, Moravské Beskydy

Dvojice: Lucia a Rastislav Šrobocvi S. Jandura